

Nukuteatrimuuseumi rändnäitus

Teatrinukkude võlumaailm

Juhend õpetajale tunni läbiviimiseks näitusel

Rändnäituse tunnis osalev laps:

- tutvub lavastusprotsessi etappidega, järjestab ja analüüsib neid;
- tutvub teatrinukkude kavanditega ning loob tegelase kavandi mõne emotsiooni põhjal;
- tutvub materjalidega, millest valmistatakse teatrinukke;
- teeb kaasa nukunäitleja soojendusharjutusi;
- õpib animeerima (teisisõnu elustama, liigutama) eri liiki teatrinukke;
- saab kogemuse nii nukunäitleja kui ka publiku rollist;
- loob grupitööna helikujunduse nukkude liikumisele.

Tere tulemast teatrinukkude võlumaailma! Nukuteatrimuuseum asub Tallinna vanalinnas Eesti Noorsooteatri kõrval ning on koduks üle kaheksasajale teatrinukule, kes on kunagi laval üles astunud. Esmakordselt jõuab Nukuteatrimuuseum rändnäitusega paikadesse üle Eesti. Rändnäitus on lühivorm Nukuteatrimuuseumi püsiekspositsioonist ja pakub sellega sarnaselt teadmisi ajaloost, võimalust mängida ise teatrinukkudega ning tutvuda lavastust ettevalmistava protsessiga. Käesolev juhend on mõeldud abivahendiks õpetajatele, kes külastavad näitust koos lasteaiarühma või klassiga.

HEAD MÄNGIMIST!

**Nukuteatri-
muuseum**

TEGEVUS NR 1

KUIDAS VALMIB LAVASTUS?

- Selleks, et lavastus valmiks, on vaja läbida mitmesuguseid etappe ning teha koostööd paljude teatritöötajatega. Leidke näituselt lavastuse protsessi tutvustav sein ning asetage etappidega pusletükid õigesse järjekorda! Järjekorra vihjeks on seina muster.
- Idee aruteluks: Mis juhtuks lavastusega siis, kui võtta esimesena ette näiteks kostüümide ja dekoratsioonide valmistamise etapp?

TEGEVUS NR 2

LOO OMA NUKUKAVAND!

- Otsige näituselt üles kavandid ehk joonistused, mille loob kunstnik enne nukkude, kostüümide ja lavakujunduste valmimist. Kunstniku kavandid on abiks nukumeistritele, õmblejatele ja dekoratsioonimeistritele, kes viivad ideed ellu.
- Vaadake kavandeid ning pöörduge seejärel teisele poole seina, et luua oma väljamõeldud tegelaste kavandid. Kasutades kujundeid, looge järgnevate emotsioonidega tegelased: õnnelik, kurb ja üllatunud.
- Tehke loodud tegelastest fotod ja postitage need sotsiaalmeediasse märkega #teatrinukkudevõlumaailm.

TEGEVUS NR 3

MILLEST VALMIB NUKK?

- Uurige lavastuse protsessi tutvustava seina tagant, kuidas valmis teatrinukk Hans. Leiate eest kõik materjalid, mida läks vaja selle nuku valmistamiseks.
- Suunavaid küsimusi aruteluks: Millised materjalid on tuttavad? Mida nendest materjalidest veel teha saaks? Milliseid materjale pole lapsed varem näinud?

TEGEVUS NR 4

NUKUNÄITLEJA ETTEVALMISTUS

- Selleks, et nukku laval liigutada, peab näitleja oma keha soojaks tegema. Nukunäitleja töövahendiks on tema käed, seega keskendume käte soojendusharjutustele.
 - Tehke 5 randmeringi ühes suunas ja siis 5 randmeringi teises suunas.
 - Sirutage käed ette, asetage sõrmed laiali ja siis rusikasse. Tehke harjutust 5 korda.
 - Raputage käsi, justkui püüaksite vett pritsida.
 - Kujutage ette, et teie ees maas on pesukauss märja linaga. Hakake lina kätega pesema, tõstke see kausist välja, väänake kuivemaks ja asetage pesunöörile kuivama.
 - Hõõruge peopesi kokku nii kiiresti, kui suudate, ja tunnetage, kui soojaks need lähevad.

TEGEVUS NR 5

MÄNG TEATRINUKKUDEGA

- Valmistuge tutvuma teatrinukkudega! Kõik saavad nukkudega mängimist proovida, kuid mitte ühekorraga. Kui ühed lapsed esinevad näitlejana laval, on ülejäänud publikuks.
- Idee aruteluks: Kuidas peaks publik teatris käituma? Miks on niisugune käitumine vajalik? Vajadusel saab veel tuge ja mõtteid meie teatrikülastaja meelespeast: <https://eestinoorsooteater.ee/et/meelespea>

Marionettide lava

- Leidke marionettide lava! Üks lastest asub nukku animeerima. Juhend asub joonisel.
- Ideid nuku liigutamiseks: Kuidas võiks haldjas kõndida? Tasakesi, hõljuvalt, heatahtlikult.
- Leidke üles nuku käe külge kinnitatud nõör ja lehvitage sellega.
- Leidke näituselt pillid, millega saate luua nuku liikumisele vastava heli: õrn, kaunis heli jne.
- Lõpetades pange nukk ilusti oma kohale tagasi.

Varjunukkude lava

- Leidke varjunukkude lava! Lavale pääseb korraga kaks näitlejat. Animeerimise juhend asub joonisel.
- Ideid nukkude liigutamiseks: Kuidas saab tegelase suurust hetkega muuta? Mida lähemal on nukk valgusallikale, seda suurem on vari. Mida kaugemal on nukk valgusallikast, seda väiksem on vari. Proovige teha võimalikult suur vari, seejärel võimalikult väike vari.
- Leidke näituselt pillid, millega saate luua nukkude liikumisele vastava heli: hobuse kappamine, koera haukumine jne.
- Lõpetades pange nukud ilusti oma kohale tagasi.

Varrasnukkude ja käpiknukkude lava

- Leidke varrasnukkude ja käpiknukkude lava! Lavale pääseb korraga neli näitlejat. Animeerimise juhendid asuvad joonisel.
- Ideid nukkude liigutamiseks: Proovige nukkudega plaksutada, lehvitada, magada, üles ärgata ja peitu pugeda. Lehvitage publikule ja kummardage.
- Leidke näituselt pillid, millega saate luua nuku liikumisele vastava heli: lõbus, naljakas, aeglane, kiire jne.
- Lõpetades pange nukud ilusti oma kohale tagasi.

Lauanukkude lava

- Leidke lauanukkude lava! Lavale pääseb korraga lausa kuus last, kuna ühe nuku liigutamiseks on vaja kolme näitlejat. Animeerimise juhendid asuvad joonisel. Oluline on koostöö: keskmine näitleja võtab peast ja kehast, teine kätest ja kolmas jalgadest. Keskmise ülesanne on hoida nuku selg sirge.
- Ideid nukkude liigutamiseks: Ühiselt nukku liigutades pange ta kõndima. Seejärel aeglubis kõndima, kosmoses lendama, vee alla sukelduma.
- Lõpetades pange nukud ilusti oma kohale tagasi.

Kohtumiseni Tallinnas Nukuteatrimuuseumis!

Nukuteatrimuuseumi külastamine toetusprogrammi abil

Toetusprogramm katab kooli- või lasteaiagrupi haridusprogrammis osalemise tasu (nt ekskursioon, töötuba, kohtumine nukkudega). Programmi on ellu kutsunud Nukuteatrimuuseumi patroon, **perekond Riesenkampff**. Endiste baltisakslastena hoolivad Riesenkampffid Eestimaast ning siinsetest lastest ja noortest, soovides pakkuda Nukuteatrimuuseumi ja haridusprogrammide külastamise võimalust neile õpilastele, kes muidu Nukuteatrimuuseumisse ei satu.

Lisainfo: tel. 6679 542 või e-post muuseum@noorsooteater.ee